

DIARI DE SESSIONS DE LA COMISSIÓ D'ASSUMPTES SOCIALS, DRETS HUMANS I ESPORTS DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS

DL PM 1094-2011

Fq.Con.núm. 33/27

X legislatura

Any 2021

Núm. 52

**Presidència
del Sr. Miquel Ensenyat i Riutort**

Sessió celebrada dia 22 d'abril de 2021

Lloc de celebració: Seu del Parlament

SUMARI

PROPOSICIONS NO DE LLEI:

1) **RGE núm. 1166/21**, presentada pels Grups Parlamentaris Unidas Podemos, Socialista i MÉS per Mallorca, pel procediment d'urgència, relativa a suport a Paul Rusesabagina. 880

2) **RGE núm. 1320/21**, presentada pel Grup Parlamentari Popular, pel procediment d'urgència, relativa a modificació del Decret de l'Ingrés Mínim Vital i transferència de la seva gestió i tramitació a les Illes Balears. 886

EL SR. PRESIDENT:

Molt bones tardes, senyors diputats i diputades, començam aquesta sessió d'avui i, en primer lloc, els demanaria si es produeixen substitucions.

EL SR. FERNÁNDEZ I LOMBARDO:

Sí, Sr. President, Ares Fernández substitueix Irantzu Fernández.

LA SRA. CABRERA I ROSELLÓ:

Sí, Sr. President, Salomé Cabrera substitueix Asunción Pons.

EL SR. PRESIDENT:

No hi ha més substitucions, algú hauria d'actuar com a vicepresidenta o no importa? No importa.

Passam a l'únic punt de l'ordre del dia d'avui, relatiu al debat de les proposicions no de llei RGE núm. 1166/21 i RGE núm. 1320/21.

1) Proposició no de llei RGE núm. 1166/21, presentada pels Grups Parlamentaris Unidas Podemos, Socialista i MÉS per Mallorca, pel procediment d'urgència, relativa a suport a Paul Rusesabagina.

Començam amb el debat de la Proposició no de llei RGE núm. 1166/21, presentada pels Grups Parlamentaris Unidas Podemos, Socialista i MÉS per Mallorca, pel procediment d'urgència, relativa a suport de Paul Rusesabagina.

Per a la seva defensa intervé per part del Grup Parlamentari Unidas Podemos la Sra. Mayor, per un temps màxim de cinc minuts.

LA SRA. MAYOR I ABAD:

Moltes gràcies, Sr. President. Molt bona tarda a tothom, presentem aquesta iniciativa parlamentària perquè creiem necessari que el Parlament de les Illes Balears es manifesti en la defensa dels drets humans, sembla mentida que a aquestes alçades els drets humans siguin vulnerats, aquí o internacionalment. El cas que portem avui a debat és el de Paul Rusesabagina, els seus familiars són aquí, a aquest parlament, per les conseqüències derivades de la COVID-19 es troben a una altra sala i, si se'm permet, empraré el meu torn d'intervenció llegint una carta, posaré veu a la família de Rusesabagina.

“En 1994 nuestro padre Paul Rusesabagina era director del Hotel de las Mil Colinas, en Ruanda, el 6 de abril de 1994 ocurrió algo en ese pequeño país africano que lo cambió todo, un avión que transportaba al presidente de Ruanda y al presidente de Burundi fue derribado y los dos hombres murieron, junto con otras personas destacadas del país. Esto desencadenó un genocidio ruandés en el que murieron más de 800.000 tutsis i hutus.

Como director del hotel acogió y dio refugio a 1.268 personas que se habían refugiado en él. Cuando las milicias intentaron entrar en el hotel para matar a todos, nuestro padre utilizó su encanto y su capacidad de negociación para proteger a la gente, cambió dinero por vidas y comida por favores, solicitó ayuda a todo el mundo pasando día y noche pidiendo ayuda, acogió a todas las víctimas que pudieron llegar al hotel y consiguió proteger y salvar a todos los presentes.

Desde los terribles acontecimientos de genocidio nuestro padre se ha convertido en un claro y entregado defensor de los derechos humanos y de las libertades civiles.

El pasado mes de agosto fue secuestrado y llevado a Ruanda donde está detenido arbitrariamente por un gobierno al que papá ha criticado regularmente por sus violaciones de los derechos humanos.

Ahora necesita de nuevo la ayuda del mundo. Nuestra familia les pide que no miren hacia otro lado porque esta injusticia continua y él es una víctima.

Durante el genocidio de 1994, el hotel, bajo la dirección de nuestro padre, era el único lugar público donde la gente estaba a salvo. Los ruandeses fueron asesinados y golpeados en estadios, escuelas e iglesias, pero no en el hotel. Nadie bajo el amparo de papá resultó herido o muerto en el Hotel de las Mil Colinas.

Los soldados vinieron a amenazarle, se produjeron masacres delante de las puertas, pero los habitantes del hotel permanecieron a salvo gracias a Paul Rusesabagina.

La historia de nuestro padre durante el genocidio fue contada en la película Hotel Ruanda y en su autobiografía Un hombre ordinario. La película Hotel Ruanda muestra los extraordinarios actos humanitarios de nuestro padre, también muestra su naturaleza humana.

Paul Rusesabagina es, ha sido y será siempre un hombre de diálogo y de paz. Cree firmemente que debe ser la voz de los que no tienen voz y ha utilizado sus fuerzas y habilidades para ayudar a la gente.

Nuestro padre quería ayudar aun más a la población de Ruanda y de la región de los Grandes Lagos de África, utilizó el reconocimiento que recibió a través de la película, su autobiografía y los honores que recibió para ayudar a todo el pueblo de Ruanda, creó la Fundación Hotel Ruanda Rusesabagina para dar voz a las víctimas del genocidio y apoyar los esfuerzos de paz en Ruanda y en todo el mundo, lo que comenzó como una misión personal para enseñar las lecciones del genocidio ruandés se ha convertido en un movimiento internacional para la lucha contra la injusticia en todo el mundo.

En agosto de 2020 nuestro padre fue secuestrado en un viaje por Dubai y llevado no a su destino previsto, Burundi, sino a Ruanda, un lugar al que nunca iría voluntariamente.

Como había sido crítico con los abusos de los derechos humanos y los asesinatos cometidos por el régimen del actual presidente Paul Kagame, nuestro padre sabía que si ponía un pie en Ruanda acabaría desapareciendo, detenido o muerto.

No existía ninguna orden legal de extradición o de detención internacional para su arresto. Sin embargo, nuestro padre estuvo incomunicado durante tres días entre el día 28 y el 29 de agosto de 2020, donde fue torturado por las autoridades ruandesas.

El domingo 30 de agosto las autoridades ruandesas informaron a las autoridades belgas de la detención de un ciudadano belga en este país. No se facilitaron más detalles.

Al día siguiente, el 31 de agosto de 2020, nuestro padre fue llevado a la comisaria de Kigali en Ruanda, donde fue identificado como prisionero del Gobierno ruandés.

El Gobierno ruandés admite que ahora estaba detrás de este plan, un plan para traer a nuestro padre desde la seguridad de su residencia en Estados Unidos a Ruanda, un país que abandonó tras un intento de asesinato en 1996 y al que nunca habría regresado voluntariamente bajo tales amenazas.

Nuestro padre lleva más de seis meses en régimen de aislamiento, está recluso en una pequeña celda sin luz y sin ventanas. Nos cuenta que tiene constantes mareos y dolores de cabeza, ha perdido más de quince kilos. Las autoridades ruandesas se niegan a darle la medicación que le enviamos a través de la valija diplomática belga y la medicación que recibió durante su detención ha hecho que su presión arterial siga siendo alta.

El 12 de marzo nuestro padre tomó la increíble decisión moral, que nosotros hemos aprobado, de no seguir participando en este juicio teatral después de que quedara claro que el tribunal y el Gobierno ruandés seguirán negándole todos sus derechos básicos.

A lo largo de este calvario a nuestro padre se le ha negado el acceso a los abogados que había elegido y a sus documentos confidenciales (...) han sido constantemente confiscados y leídos por el Gobierno ruandés.

Solo hablamos con él cinco minutos a la semana y estas llamadas son vigiladas y escuchadas por las autoridades ruandesas, controlan lo que nuestro padre puede y no puede decirnos durante esos cinco minutos al teléfono.

Tememos por la vida de nuestro padre y pedimos su apoyo para ayudarnos y traerlo a casa cuanto antes, antes de que sea demasiado tarde.

Les pedimos, mediante una resolución, que exijan la liberación inmediata de Paul Rusesabagina, una resolución fuerte puede inspirar al resto de España, al resto de Europa o incluso al resto del mundo.

En febrero se aprobó una resolución en la Unión Europea en apoyo a nuestro padre Paul Rusesabagina y el Congreso de

los Estados Unidos envió una carta firmada por 37 senadores y congresistas, tanto republicanos como demócratas, pidiendo la liberación inmediata de nuestro padre, pero la resolución de hoy podrá servir de modelo a otras regiones y países del mundo para defender los derechos humanos.

Gracias en nombre de mi padre y de toda la familia Rusesabagina”.

Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Mayor. Per part del Grup Parlamentari Socialista té la paraula el Sr. Ferrer, per un temps màxim de cinc minuts.

EL SR. FERRER I RIPOLL:

Gràcies, Sr. President. Desde el Parlamento de les Illes Balears queremos llamar la atención sobre la situación que está viviendo este ciudadano de la Unión Europea Paul Rusesabagina.

En relación al trato que se le está dispensando por parte del estado de Ruanda en relación al cumplimiento de los derechos humanos, queremos denunciar alto y claro que se están incumpliendo la Declaración Universal de los Derechos Humanos especialmente el artículo 9; la Carta Africana sobre los Derechos Humanos y de los Pueblos; la Convención de las Naciones Unidas contra la Tortura y Otros Tratos o Penas Crueles Inhumanos o Degradantes, concretamente artículos 2 y 16; el Pacto Internacional de Derecho Civiles y Políticos que la misma Ruanda ratificó en 1975, artículos 6 y 9; las Reglas Mínimas de las Naciones Unidas para el Trato de Reclusos, las llamadas Reglas Nelson Mandela de 2015; la Declaración de Kampala sobre las condiciones penitenciarias africanas; el Acuerdo de Cotonú, concretamente los artículos 8 y 96; el Examen Periódico Universal de Ruanda de enero de 2021; el Consejo de los Derechos Humanos de Ginebra; el Plan de Acción de la Unión Europa sobre los Derechos Humanos y Democracia 2020-2024; la Convención de Viena sobre Relaciones Consulares de 1963; la Declaración de Human Rights Watch de 2020 Rusesabagina ha desaparecido por la fuerza, así como también otra de 2021 en el mismo sentido, en el mes de febrero; las cartas de la oficina del Alto Comisionado de las Naciones Unidas para los Derechos Humanos de 2020 a los gobiernos de Ruanda y de Emiratos Árabes Unidos sobre los mandatos de relator especial sobre la tortura; el grupo de trabajo sobre la detención arbitraria; el grupo de trabajo sobre las desapariciones forzadas o involuntarias, y del relator especial sobre la promoción y protección de los derechos y las libertades en la lucha contra el terrorismo. Todo esto, es lo que se está incumpliendo.

Queremos también denunciar que la estricta legislación de Ruanda, en cuanto a materia de medios de comunicación impuesta después del genocidio de 1994, donde murieron entre 800.000 y 1 millón de tutsis, y también se masacraron a hutus que se oponían a este exterminio, esta normativa sigue siendo un efecto negativo a la libertad de expresión, especialmente bajo el mandato del presidente Paul Kagame.

Denunciamos la represión transnacional ruandesa que es excepcionalmente amplia en términos de tácticas, objetivos y alcance geográfico, e incluye amenazas digitales, ataques con programas espía, intimidación y acoso familiar, control de la movilidad, entregas y asesinatos. Desde 2014 el Gobierno de Ruanda ha atacado físicamente a ruandeses en al menos siete países y el caso de Paul Rusesabagina no es, por desgracia, el único. Ya en la original propuesta que estamos mencionando de acoso por parte del estado también se ha ejercido este acoso sobre otros opositores políticos al régimen ruandés. Todos ellos han sufrido persecución para expresar sus ideas críticas frente al actual gobierno de Ruanda.

Expresamos, desde nuestro grupo parlamentario, nuestra preocupación sobre el estado de salud de Paul Rusesabagina, en particular por su exposición al virus de la COVID-19, y que esto pueda suponer un riesgo para su vida, queremos que el Gobierno de Ruanda garantice la integridad física y el bienestar psicológico de Paul y que pueda retomar su medicación habitual y que todo ello sea supervisado por un médico belga, como derecho que le corresponde como ciudadano de este estado que conforma la Unión Europea.

Muchas gracias.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Ferrer. Torn ara de fixació de posicions. Per part del Grup Parlamentari Popular, la Sra. Durán per un temps màxim de cinc minuts.

LA SRA. DURÁN I CLADERA:

Gràcies, president. Bona tarda diputades i diputats. La verdad es que después de haber escuchado las palabras de la hija de Paul Rusesabagina, que lo ha dicho antes la diputada que nos ha leído la carta, la diputada Cristina Mayor, la verdad es que poco más cabe añadir.

Yo, decirles que, como portavoz de servicios sociales del Partido Popular, hace dos meses me llamó Rosa Estaràs, del Parlamento Europeo, diputada en el Parlamento Europeo y me comentó que se iba a aprobar una resolución y me mandó la resolución, cuando ya se había aprobado, la resolución que ellos habían apoyado, ¿no? Expresamente, me dijo: Marga quiero que conozcas este caso por mí directamente y te pediría que lo apoyarais, evidentemente. Enseguida que ella me pasó este caso le dijimos que sí que contaría con el apoyo del Grupo Parlamentario del Partido Popular.

Paul Rusesabagina, exdirector del hotel Las Mil Colinas protegió a más de 1.200 personas del genocidio de Ruanda en 1994. Desapareció el 27 de agosto del 2020 en Dubái y reapareció el 31 de agosto del 2020 en la prisión de Kigali.

El Parlamento Europeo consideró en la resolución del pasado mes de febrero que el traslado forzoso del Sr. Rusesabagina de Dubái a Kigali puede constituir una violación del artículo 3 de la Convención contra la Tortura y Otros Tratos o Penas Cruelles, Inhumanos o Degradantes, que dispone que ningún estado parte podrá expulsar, devolver o extraditar a una persona a otro estado cuando haya motivos fundados para creer

que correría peligro de ser sometida a tortura, como así parece ser que ha sido.

Se tiene que decir que las autoridades ruandesas han declarado que el Sr. Rusesabagina fue detenido con una orden internacional y se le acusa de ser fundador y líder y patrocinador de grupos terroristas violentos. Puntualizar que el Sr. Rusesabagina es un superviviente de cáncer en remisión y que padece una afección cardiovascular que requiere medicación, y medicación que ahora mismo pues los familiares nos han confirmado que le mandan esta medicación y que ni siquiera se le proporciona esta medicación a este señor.

Desde que Paul Kagame asumió la presidencia en el año 2000, Ruanda se ha vuelto cada vez más autoritaria. Hoy la oposición está seriamente limitada, los medios de comunicación están controlados por el gobierno, lo cual lleva a una gran autocensura y la libertad de reunión y asociación se ve severamente restringida. Por otra parte, Ruanda es signataria del Acuerdo de Cotonú que estipula al respecto que los derechos humanos es un elemento esencial de la cooperación y considerando que la independencia del poder judicial y el estado de derecho son fundamentales.

Nosotros creemos necesario apoyar esta PNL. Creemos que el gobierno de Ruanda tiene que garantizar la plena imparcialidad del poder judicial y respetar el debido proceso legal del derecho a juicio justo, imparcial e independiente y, por tanto, hay que pedir y exigir al gobierno de Ruanda que respete y secunde plenamente el derecho a protestar, el derecho a la libertad de expresión, el derecho de reunión y no a restringir esos derechos.

Se tiene que pedir al poder judicial ruandés que garantice una apelación rápida y justa del Sr. Rusesabagina, que cumplan las normas establecidas por el derecho ruandés e internacional, como también pedir que se garantice el derecho a un juicio justo y que tenga acceso a un abogado de su preferencia, cosa que también hemos sabido que tampoco ha sido así, le han vulnerado su derecho a la elección de su propia defensa.

Se tiene que destacar el estado de salud del Sr. Rusesabagina y subrayar que no se le tiene que privar ni de su medicación ni de la atención médica adecuada. Por tanto, nosotros creemos hoy importante que se apruebe en este parlamento autonómico, ¡ojalá!, esta resolución sea la primera de muchas en otros parlamentos autonómicos que hagan que finalmente el Sr. Rusesabagina sea puesto en libertad.

Gracias.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Durán. Per part del Grup Parlamentari Ciudadanos té la paraula el Sr. Gómez, per un temps màxim de cinc minuts.

EL SR. GÓMEZ I GORDIOLA:

Gràcies, Sr. President, molt bona tarda a tothom. En primer lloc, desde mi grupo parlamentario, Ciudadanos, trasladar un saludo y una bienvenida pues a la familia que

acompaña en un salón adjunto a esta cámara, a esta institución, a la familia del Sr. Rusesabagina el que haya podido estar presente hoy y acompañarnos con su testimonio, leído además por la diputada, la Sra. Cristina Mayor, de uno de los grupos que proponen esta iniciativa.

Pero también y muy importante, esta mediación que ha hecho y ese trabajo de sensibilización, de altavoz, que ha hecho la Fundació S'Olivar *de la nostra comunitat autònoma* y que también está acompañándonos hoy en el seguimiento de la celebración de esta comisión.

Esta comisión, de derechos humanos, y es triste que alguna intervención de algún diputado, diputada, tengamos que recordar cada vez según algunas intervenciones de algún grupo el que esto es una comisión de derechos humanos. Una Comisión además de Servicios Sociales y de Deportes, de derechos humanos, por lo tanto la altavoz de la opinión de la sensibilización y de las peticiones de la ciudadanía, del conjunto de la ciudadanía de nuestra comunidad autónoma de las Illes Balears. Por tanto hoy ya vamos a hablar aquí, se está hablando aquí nuevamente de derechos humanos.

¡Ojalá!, no fuese necesario tener que hacerlo en una comisión en ninguna de las comisiones institucionales ni de la comunidad autónoma ni de nuestro estado pero necesariamente el debate es de denuncia, el debate es de reivindicación y hoy, además, es un debate y un posicionamiento de compromiso para esa defensa de los derechos humanos que se están vulnerando y que así lo han reconocido diferentes instituciones, entre ellas el Parlamento y comisiones también de esta misma trayectoria a nivel europeo, de nuestro Parlamento Europeo.

Hoy nuestra comisión va a manifestar, va a reconocer una situación que hay que denunciar, que han denunciado diferentes ámbitos de la comunidad internacional y que nosotros no podemos ser ajenos como sociedad de progreso, democrática y además defensora y convencida de la defensa y denuncia del incumplimiento o de la vulneración de los Derechos Fundamentales y de los Derechos Humanos, entre ellos, el derecho a la igualdad ante la ley y ante un juicio justo.

Todas estas garantías han sido vulneradas. No voy a cuestionar en absoluto la exposición de motivos de la proposición no de ley, entre otras cosas porque además ha sido avalada y ha sido complementada por muchísimas instituciones del ámbito internacional y de nuestra propia representación en el Parlamento Europeo.

Por lo tanto, me compete decir que, dentro del respeto que nos corresponde a todas las formaciones políticas ante las instituciones y la soberanía propia de otros estados, sobre todo cuando el ámbito de posicionamiento o de iniciativa sale de un parlamento autonómico y no tiene la competencia, nuestra institución, para así incidir en el derecho internacional, pero sí de sumarnos a la petición y a esta reivindicación para que llegue, y creo que este parlamento no solo es legítimo sino está comprometido y obligado a hacerlo.

La Unión Europea, sin duda, sus instituciones, nuestro parlamento tiene la voz de reivindicar esos principios rectores y esos valores fundamentales que constituyeron y por la que

nuestro Estado español se incorporó en su momento y, además, es defensor de los mismos sin ningún tipo de titubeo. Y, por lo tanto, nosotros hemos propuesto, aparte de manifestar nuestro apoyo a todos los puntos planteados por la iniciativa que llevan aquí, a esta cámara, tres formaciones políticas y a la que nuestro grupo parlamentario vamos a dar apoyo, hemos propuesto una incorporación, mediante enmienda, de un nuevo punto, precisamente para reforzar esa necesaria implicación de las instituciones de nuestra Unión Europea, a través de la Delegación de la Unión Europea en Ruanda, o a través también de las diferentes embajadas de los estados miembro en Ruanda, que es dónde es importante hacer ese seguimiento y esa presencia para garantizar el cumplimiento de los derechos y libertades del Sr. Rusesabagina.

Por lo tanto, pediríamos a los grupos proponentes, y lo he comentado con una diputada antes, que se incorporase para dar más eco aún de la importancia del trabajo diplomático, y también de la intervención y del cumplimiento de los mecanismos que establece el derecho internacional.

El letrado, si lo considera, lo leeré y, si no, lo entregaré, para no extenderme mucho más, lo entregaré por escrito a los grupos proponentes y a la Mesa.

Muchísimas gracias.

EL SR. PRESIDENT:

Sí, moltes gràcies, Sr. Gómez. Per part del Grup Parlamentari El Pi Proposta per les Illes té la paraula la Sra. Pons, per un temps màxim de cinc minuts.

LA SRA. PONS I SALOM:

Gràcies, president, senyores i senyors diputats. Un saludo a los familiares, a la hija Lys y también a otra hija más que hoy nos visita y a un sobrino que han venido a esta comisión, igual que al Sr. Carrero y a los que trabajan por los derechos humanos.

Efectivamente, esta es una comisión que también trata sobre esos derechos y tengo que decir que yo conocí ese caso a través del cine, ese gran conductor de realidades que muchas veces nos trae esa visión de otras partes del mundo, a través de la película *Hotel Ruanda*, que, la verdad, tuve que salir de esa película bastante enferma anímicamente.

Ahora nos volvemos a encontrar después de los años y de ese seguimiento que hemos podido hacer, con una proposición no de ley que se nos presenta y que, así, de entrada, desde mi grupo parlamentario, quiero expresar que no nos han gustado ni la forma ni la circunstancia ni el fondo de la detención irregular o del secuestro, más bien dicho, del Sr. Paul Rusesabagina; nosotros creemos que se han vulnerado, igual que el resto de diputados que lo han expresado así hoy, todos los derechos, que se está jugando con la salud de una persona, además; que no se ha informado a sus familiares absolutamente de nada; que cuando pueden hablar con él cinco minutos a la semana no se explica en absoluto, no se puede expresar con libertad porque estamos ante un régimen absolutamente

autoritario; y que toda esta situación nos genera tristeza, y más allá nos genera terror.

Criticamos la detención de Paul Rusesabagina como un secuestro, como decía, la extradición, recuerdo, de cualquier sospechoso a otro país solo se puede realizar mediante procedimientos de extradición supervisados de forma independiente. Esto claramente no ha ocurrido, de hecho se le engañó, él creía que iba a un destino y acabó en otro. Y creemos que si acaso -si acaso- se tenía que haber garantizado un juicio justo con todas las garantías que respetara el cumplimiento de los derechos de Paul Rusesabagina, como ciudadano de la Unión Europea durante todo el proceso.

Tenemos que instar a Ruanda a cumplir las normas internacionales en materia de derechos humanos, conforme a lo que se dispone en la Carta Africana y en otros instrumentos internacionales y regionales en materia de derechos humanos, incluido el Acuerdo de Cotonú; se tiene que garantizar la atención sanitaria adecuada, tanto para Paul Rusesabagina, dado su estado delicado de salud, como del resto de presos.

Recordar que lo que sí saben los familiares es que ya está en un hospital, no saben lo que tiene, no se lo han dicho, pero cuando en una celda pequeña en la que está, sin ventilación, sin haber podido administrar los medicamentos o haber recibido los medicamentos que su familia le envía, lo han trasladado a un hospital es que la situación es muy grave. Tenemos que recordar el goteo de personas fallecidas en las mismas circunstancias o similares que han ocurrido en Ruanda.

Luego, también me gustaría hacer una reflexión relativa a la comisión de derechos humanos del Parlamento Europeo, y me sitúo concretamente en la Resolución del 11 de febrero de 2021, habla de los eurodiputados que condenan la desaparición forzada, la entrega ilegal, la detención, en régimen de incomunicación de Paul Rusesabagina, defensor ruandés de los derechos, habla de esos 13 delitos de los que se le acusó: financiación de terrorismo, robo a mano armada, intento de asesinato, cosa que claramente luego tuvieron que retirar, que no nos la hemos creído ni nos la creemos. Pero quiero incidir sobre todo en lo que decidió en febrero el Parlamento Europeo, pide investigación internacional sobre este asunto y expresa su profunda preocupación por la violación de los derechos humanos del Sr. Rusesabagina.

Además, dado el estado de salud, los eurodiputados piden al Gobierno ruandés que garantice en cualquier circunstancia su bienestar físico y psicológico y el acceso a una medicación adecuada, habla de derechos humanos, pero creemos que esa resolución del mes de febrero se queda corta. No hay tiempo, cada día que pasa el Sr. Rusesabagina está peor de salud, los derechos humanos se ven más vulnerados y este régimen autoritario ruandés cada vez se siente más poderoso.

Por tanto, aunque solo sea para que nosotros llamemos la atención y nos plantemos creo que el apoyo tiene que ser unánime a esta proposición no de ley. Y, como digo, este texto de la Comisión de Derechos Humanos del Parlamento Europeo se aprobó con 659 votos a favor, 1 en contra y 35 abstenciones, pero en estos momentos está absolutamente caduca, esa es nuestra opinión. Por tanto, creo que tenemos que ir más allá,

instar a quien haga falta para que el Sr. Rusesabagina pueda volver a su casa y pueda recibir todo el apoyo sanitario y los cuidados que merece, porque entendemos que si no llegaremos tarde.

Así que es el momento de la acción y esperemos que esta proposición no de ley que hoy se presenta y que nosotros, por supuesto, votaremos a favor, pues sirva de mucho y sirva de hacer reaccionar a los que pueden reaccionar en estos momentos. Y, por supuesto, libertad inmediata también la pedimos.

Muchas gracias.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Pons. Per part del Grup Parlamentari Mixt té la paraula la Sra. Tur, per un temps màxim de cinc minuts.

LA SRA. TUR I RIBAS:

Gràcies, president, bones tardes, diputades, diputats. Buenas tardes también a la familia de Paul Rusesabagina, que creo que nos está pudiendo ver en estos momentos, está pudiendo escuchar nuestras intervenciones.

La verdad es que el testimonio que hemos tenido oportunidad de leer a través de la diputada de Podemos, y que nos narra la historia un poco desde la perspectiva del testimonio directo de la familia, que es el más valioso que podemos tener en este momento, es un lujo, porque realmente nos permite tener de la manera más cercana posible la ilustración de este drama.

El drama de Ruanda no terminó cuando acabó la guerra, el drama de Ruanda sigue, sigue igual que en todas las dictaduras mientras se mantiene al dictador o mientras el dictador se mantiene en su sitio y mientras que el estatus que el dictador impone se mantiene, y este es el caso de Ruanda. Por tanto, la situación que se nos ha descrito aquí es dramática en la medida en que afecta a Paul Rusesabagina, que pienso, sinceramente, que es un héroe, en un héroe, es un héroe que seguramente nunca quiso ser un héroe y resulta que lo ha acabado siendo por haber tenido el valor y la honestidad y el convencimiento y la fortaleza moral y ética de haber puesto por delante la integridad física de más de mil personas a la suya propia, seguramente cuando sabía que ponía en riesgo su propia vida y también la de su familia.

Así que también quiero que sirva mi intervención para felicitarle, para felicitar a su familia por tener a un padre tan maravilloso y a una persona tan maravillosa y tan valiente, y por tener a una persona que también simboliza seguramente la lucha que están llevando a cabo otros activistas de Ruanda, que también, como se ha explicado aquí y como también se puede leer en la prensa y esta propia proposición no de ley, han sido víctimas de esta dictadura, lo están siendo y otros que lo serán en un futuro inmediato seguramente porque sus vidas corren peligro.

Así que mi intervención espero que sirva sobre todo para dar y mostrar el absoluto apoyo de mi persona, pero lo más importante el absoluto apoyo, estoy convencida, de todo el pueblo de Formentera y creo que también de todo el pueblo de Balears, todo el apoyo para esta familia, todo el apoyo para Paul y todo el apoyo para las personas demócratas ruandesas que quieren que se ponga fin a este desastre.

Y sin más, bueno, quiero agradecer también a los grupos que han gestado esta iniciativa para que podamos debatirla aquí, aunque realmente no ha habido ningún debate, lo que hemos hecho es una aproximación a este drama y un reclamo unánime de toda esta comisión, apelando al cumplimiento de los derechos humanos que son los más fundamentales de todos los derechos.

Gracias.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Tur. Torn ara de paraula per contradiccions, la Sra. Mayor, per un temps màxim de cinc minuts.

LA SRA. MAYOR I ABAD:

Muchas gracias por el apoyo. Creo que no lo digo yo, como Cristina, representante de Unidas Podemos, sino que creo que es a través sobre todo de la familia, creo que están muy agradecidos por el apoyo, creo que es muy importante lo que hoy se va a aprobar aquí, y por unanimidad, así que traslado el agradecimiento sincero de la familia por todo el apoyo recibido y sobre todo por todo lo que habéis expuesto aquí todos los grupos parlamentarios.

Referente a la enmienda que propone Ciudadanos, la vamos a aceptar porque suma a la iniciativa, esta iniciativa se registró en enero, antes de que hubiera todas las novedades, después se ha descubierto el empeoramiento de la salud de Paul, se han ido sabiendo también las dificultades que tienen de acceso a que vayan los abogados, entonces se ha quedado un poquito desfasada.

Hay que decir también que al inicio de cuando se registró la iniciativa parlamentaria, aquí, en el Govern de las Illes Balears, fue cuando también en Europa se puso el debate y es la Resolución que muchos de vosotros ya habéis manifestado, que la resolución unánimemente, 629 o 30 personas, exactamente, firmaron a favor de la resolución, 1 en contra y 20 abstenciones, o sea que casi que fue por unanimidad el apoyo también a Paul Rusesabagina, y ahí se pidió, tal y como habéis dicho vosotros, que se investiguen las circunstancias oscuras sobre la detención y sobre todo que tenga el juicio justo y el acceso a medicamento.

A raíz de esa resolución, el Gobierno de Kagame ha sido cuando ha reconocido que el vuelo, que se supone que le llevaba a Burundi, pero que al final acabó en Ruanda, fue subvencionado por el Gobierno ruandés. Entonces ahora se está empezando a saber un poquito más de cosas.

Por eso, aceptamos la iniciativa que presenta Ciudadanos, entendemos que tiene la Unión Europea que también actúe, suma a lo que solicitamos, por lo tanto la vamos a aceptar.

¿Por qué desde Baleares damos el apoyo y es importante que desde aquí, en este caso, salga esta iniciativa? Porque desde Baleares en este caso, sobre todo esta iniciativa viene apoyada sobre todo por la Fundació S'Olivar, que es un referente aquí, donde el Parlament le ha dado siempre apoyo, y somos pioneros en este caso en temas de derechos humanos y creo que es importante, imprescindible que también se manifieste contra la violación en la defensa de los derechos humanos. En este caso, como hemos hecho en otras veces, en este caso estamos hablando de Paul Rusesabagina, sabemos, como también se ha dicho aquí por varios diputados, que existe bastante impunidad en el Gobierno de Kagame, existen y no se saben muchos de los paraderos de disidentes políticos, son encarcelados, son perseguidos, son juzgados; el último incidente que ha habido ha sido el asesinato del embajador italiano, allí, en Ruanda, en la exposición de motivos se detallan y se dicen más, como cantantes, como otra gente también disidentes políticos que son perseguidos.

En esta comisión hemos hecho varias iniciativas, siempre en contra de todos estos tipos de delitos y en favor de los derechos humanos y esta no podía evidentemente de otra manera que presentarla aquí.

Dar las gracias sinceras y todo nuestro apoyo a los hijos y a los familiares que nos están viendo ahora mismo y que están en otra sala aquí, a Jean Paul, a Karin y a Lys. Sobre todo dar las gracias a todos los colectivos que trabajan en su defensa brutal o impune, su trabajo constante sobre los derechos humanos y, en especial, en este caso una mención especial a la Fundación S'Olivar y a Juan Carrero.

Por nuestra parte nada más, solamente daros las gracias y un sincero apoyo a toda la familia de Paul Rusesabagina y en especial a Paul, que en estos momentos tememos por su vida y esperemos que esta iniciativa sirva, tal y como me remito a las palabras que han transmitido la familia, esperemos que con la aprobación unánime de esta iniciativa, de modelo para otras regiones y otros países para el mundo, para poder defender los derechos humanos.

Muchas gracias.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Mayor. Per part del Grup Parlamentari Socialista té la paraula el Sr. Ferrer, per un temps màxim de cinc minuts.

EL SR. FERRER I RIPOLL:

Moltes gràcies, president. Gracias a todos los grupos que han dado apoyo a esta iniciativa porque nos hacemos eco de la protesta contra esta detención ilegal y, además, vamos más allá de la declaración que se aprobó en el Parlamento de la Unión Europea el pasado febrero de 2021 y que, como ya han comentado otros compañeros diputados, ha quedado

desactualizada. Por tanto, agradecer este nuevo impulso que damos.

Y también nos sumamos al impulso que se dio desde el Congreso de los Estados Unidos, nación donde reside habitualmente Paul, y que el pasado 16 de febrero aprobó también una declaración contundente contra el Gobierno de Ruanda, teniendo en cuenta que Paul Rusesabagina recibió la medalla presidencial por la libertad el pasado año 2005, como tributo a su labor a favor de los derechos humanos y también por su papel clave en los acontecimientos del año 1994, como ya han sido comentados aquí en esta comisión.

Los congresistas de Estados Unidos, a los cuales nos sumamos hoy con nuestro clamor, expresaron su grave preocupación por la manera en que el Gobierno de Ruanda, y de manera extrajudicial y totalmente ilegal, transfirió ilegalmente a Paul de los Emiratos Árabes Unidos a Ruanda para ser obligado a guardar un confinamiento inhumano y donde se le acusa, sin ningún tipo de garantía legal, de crímenes tan horribles como el asesinato y el terrorismo, precisamente una persona que ha luchado por la vida de los otros, que sea acusado ahora de asesinato y terrorismo es ciertamente deleznable.

Por todo esto, reafirmamos el papel del Parlamento de estas Illes Balears a favor de los derechos humanos, y más en esta comisión especializada en esta temática, una cuestión que nosotros queremos refrendar nuevamente de manera inequívoca todos los partidos que damos apoyo a esta proposición no de ley; nos sumamos a la desesperación de la familia de Rusesabagina, a la que trasladamos todo nuestro apoyo y consuelo, y también las gracias a la Fundació S'Olivar por haber traído aquí también este asunto.

Y exhortamos de manera clara y expeditiva al Gobierno de Ruanda a cumplir con los mandatos internacionales sobre los derechos humanos y permitir a Paul el acceso a un trato judicial justo de acuerdo con las convenciones internacionales y de acuerdo con su condición de ciudadano europeo.

Muchas gracias.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Ferrer. Entenem que la proposta es pot aprovar per unanimitat de tots els grups polítics, és així?, amb l'esmena incorporada per part del Grup Parlamentari Ciudadanos.

Per tant, la donam aprovada per unanimitat de tots els grups polítics presents a la sala.

I, per tant, saludar, una vegada més, tots els familiars, les filles i els nebots de Paul Rusesabagina, el mateix també que a Joan Carrero de la Fundació S'Olivar d'Estellencs, aquí esperam qualche dia poder-lo tenir en aquesta mateixa sala explicant tot allò que ell sap i especialment tot allò que ell ha pogut viure. I també, d'una manera especial, a la consellera, la Sra. Mae de la Concha, que ens ha fet d'amfitriona en acompanyar, i també de traductora del català i del castellà al

francès i, per tant, ens ha fet a tots més intel·ligibles, per tant, també li donam les gràcies.

I desitjant de cor que ben aviat el puguin abraçar, el puguin tenir a prop i, per què no, també, ja aprofitem per a quan es pugui, que pugui també venir a aquest Parlament i el puguem també nosaltres saludar en persona, seria el millor desig que des d'aquesta comissió li podríem fer arribar.

Per tant, moltes gràcies.

(Aplaudiments)

2) Proposició no de llei RGE núm. 1320/21, presentada pel Grup Parlamentari Popular, pel procediment d'urgència, relativa a modificació del Decret de l'Ingrés Mínim Vital i transferència de la seva gestió i tramitació a les Illes Balears.

A continuació passam al debat de la Proposició no de llei RGE núm. 1320/21, presentada pel Grup Parlamentari Popular, pel procediment d'urgència, relativa a la modificació del Decret de l'Ingrés Mínim Vital i transferència de la seva gestió i tramitació a les Illes Balears.

Per a la seva defensa intervé, per part del Grup Parlamentari Popular, la Sra. Durán, per un temps màxim de cinc minuts.

LA SRA. DURÁN I CLADERA:

Gràcies, Sr. President. Avui som davant d'una proposició no de llei que varem presentar el passat mes de gener i és un tema del qual nosaltres n'hem estat molt pendents, que és l'evolució de les sol·licituds de l'Ingrés Mínim Vital del qual hem de dir que ara ja farà un any de la seva aprovació, el mes de maig, i que nosaltres, ja tot d'una que es va aprovar en el Ple del Parlament el Decret 10/2020, varem dir que no seria suficient i que tenia un problema de base, aquest decret de l'Ingrés Mínim Vital, i era que anava dirigit just a la pobresa severa i no acomplia les expectatives de totes aquelles famílies que ara en aquests moments ho passen malament.

Ho passen malament -gran part- per mor de la pandèmia que patim de fa més d'un any, però també totes aquelles famílies que havien tengut qualche tipus d'ingrés a l'any 2019 i que, fins i tot, encara que no hi hagués hagut pandèmia haguessin tengut la necessitat de tenir uns ingressos perquè a dins l'any 2020 havien quedat a l'atur o estaven en situació de no poder fer feina.

Nosaltres en el primer punt..., hem de dir que aquesta PNL la varem presentar el gener, però també el setembre varem presentar una PNL similar a aquesta que encara no s'ha vist en el Ple del Parlament, i té dos punts que són una mica diferents, però també ens va motivar a presentar una interpel·lació de la qual dimarts que ve, en el Ple del Parlament, veurem una moció, i a la moció hem volgut també introduir dos d'aquests punts que tenim aquí perquè creiem que no s'entendria que nosaltres defensàssim una cosa aquí a comissió i no defensàssim el mateix en el Ple del Parlament.

I m'explic. En el primer punt, que també fa unes setmanes hem de dir que vàrem veure aquí a una proposició no de llei similar a aquesta, però no exactament igual, del Grup Mixt, i que també nosaltres li vàrem donar suport, en el primer punt el que nosaltres demanem és que “instam l'Estat a modificar el Decret de l'Ingrés Mínim Vital quant als requisits necessaris i als seus criteris de concessió, per tal d'arribar no just a la pobresa severa sinó també a totes aquelles persones que estiguin en situació de vulnerabilitat econòmica sobrevinguda per l'actual greu crisi econòmica.”

Les famílies que a dia d'avui tenen 600, 700 o 800 euros d'ingressos mensuals i que han de pagar un habitatge, i que han de pagar uns subministres, i que són quatre membres d'una família que estan en aquesta situació, no entenen si estan en situació de pobresa severa, si estan en pobresa moderada o si estan en pobresa lleu, l'únic que saben és que, després d'haver pagat el seu habitatge i els subministres, no tenen per donar de menjar.

Vostès saben -i jo ho he dit aquí moltes vegades, que fruit de la pandèmia, les cues de la fam s'han triplicat, s'han triplicat per primera vegada en aquesta comunitat autònoma. Són moltes les famílies normalitzades, perquè això ha canviat el perfil de les cues de la fam, són famílies normalitzades que mai no s'haurien pensat haver d'anar a una oficina de serveis socials o haver d'explicar la seva situació econòmica davant una assistenta social, que ara es veuen abocades, quan ja tots els estalvis ja s'han acabat i no hi ha res més, a haver d'anar cada quinze dies a recollir una bossa de menjar perquè els seus fills puguin trobar aliments damunt la taula.

Per tant, creiem que aquest requisit s'han de modificar perquè si no nosaltres creiem -i ho deim a l'exposició de motius- que això és una estafa, és un frau a les famílies més vulnerables, és un frau als que menys tenen.

En el segon punt demanem que “el Parlament de les Illes Balears insta el Govern de l'Estat a transferir a la nostra comunitat autònoma -és a dir, al Govern de les Illes Balears- la gestió de l'Ingrés Mínim Vital.” Volem que es transfereixi aquí aquesta gestió però volem que el pagament es faci des del ministeri, de la mateixa manera que es fa amb les pensions no contributives.

I a més d'aquesta transferència de la gestió, volem que vengui aparellada l'obligatorietat d'una transferència de dotació econòmica per tota aquesta despesa que suposarà la càrrega administrativa de fer front a tots aquests expedients de l'Ingrés Mínim Vital.

En el tercer punt volem que “el Parlament de les Illes Balears insti el Govern de l'Estat a constituir el més aviat possible la comissió de seguiment prevista a l'article 30 del Reial Decret 20/2020, de l'Ingrés Mínim Vital, per tal d'activar els mecanismes de cooperació i col·laboració amb les comunitats autònomes, i a fi de realitzar una adaptació ordenada dels diferents sistemes de rendes mínimes autonòmiques i posar fi al caos administratiu que ha ocasionat la falta de previsió en la posada en marxa de la prestació econòmica que, a més, l'Ingrés Mínim Vital provoca.”

I m'explic. Nosaltres aquí tenim la RESOGA -la Renda Social Garantida- que a més el Decret 10/2020 ha obligat a eliminar, a suprimir -dia 31 de març- la Renda Mínima d'Inserció... -sí, ja acab, president-, i la resta de comunitats autònomes tenen la Renda Mínima d'Inserció. La cassació de l'Ingrés Mínim Vital amb la Renda Mínima d'Inserció d'altres comunitats autònomes o la cassació de l'Ingrés Mínim Vital amb la RESOGA és caòtic, caòtic.

Per tant, nosaltres creiem que és important que es creï aquesta comissió ja i que totes les comunitats autònomes puguin fer aquesta cassació així com toca, més que res per arribar més aviat a les famílies que més ho necessiten.

Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Durán. Per part dels Grups Parlamentaris Socialista, Unidas Podemos i MÉS per Mallorca s'ha presentat l'esmena RGE núm. 4196/21 i, per a la seva defensa intervé, per part del Grup Parlamentari Socialista, la Sra. Gamundí, per un temps màxim de cinc minuts.

LA SRA. GAMUNDÍ I MOLINA:

Gràcies, president. Bona tarda, senyors diputats, senyores diputades. En relació amb la PNL presentada pel Partit Popular vull dir que, tot i que no compartim part del seu discurs pel que fa a la justificació de la iniciativa que debatem, pels arguments que ja vaig explicar en el passat debat a la iniciativa de MÉS per Menorca i que avui no repetiré, entre d'altres coses, perquè, a més, tenim una moció dimarts que ve que -ja ho ha explicat la Sra. Durán, no?- hi ha part dels punts que són iguals, que estan plantejats en els mateixos termes i, entre d'altres coses, perquè volem evitar amb aquest tema, un tema tan seriós com és l'Ingrés Mínim Vital, entrar en l'estratègia de la confrontació i de l'“i tu més”.

Vostès ja saben que des del nostre grup defensam la mesura com a un dret de ciutadania i com a eina fonamental per poder combatre la pobresa i posar en marxa mecanismes per prevenir aquesta situació, per això la nostra voluntat és la de donar suport als punts de l'aprovació de la PNL sempre que ens acceptin -evidentment- l'esmena que hem presentat i que més endavant explicaré.

Respecte del punt primer pensam que a dins la línia d'avaluació permanent que així preveu la norma idò evidentment s'han d'anar fent aquestes modificacions per arribar a més persones i a més famílies en situació de vulnerabilitat. De fet, ja s'hi han fet modificacions i em consta que, a més, dins la tramitació parlamentària moltes qüestions que tenen a veure amb la simplificació quedaran resoltes. Si bé és cert que l'Ingrés Mínim Vital neix per combatre la pobresa extrema és evident que, fruit d'una pandèmia, per a la qual ningú estava preparat, s'ha d'adequar per poder donar resposta a aquesta pobresa sobrevinguda.

Pel que fa al segon punt, respecte del traspàs, ens semblen bé els condicionants que planteja de la negociació, que planteja el Partit Popular, de fet la pròpia consellera així ho va

manifestar a diverses intervencions en el Ple, pensam que s'ha de fer de manera negociada i amb suficiència econòmica.

I en relació amb el punt 3, sobre la constitució de la comissió de seguiment prevista a l'article 30 del reial decret, per tal d'activar aquests mecanismes de col·laboració i realitzar l'adaptació a les rendes mínimes autonòmiques, que vull deixar clar que nosaltres hi estam d'acord, però sí que discrepam amb la finalitat, no?, perquè pensam que la seva intenció és la d'establir una coordinació efectiva, coordinació que jo crec que en moltes ocasions aquí hem dit que és la paraula clau que evidentment hauria d'acompanyar tot aquest procés i que hauria d'ajudar a simplificar aquests processos, a evitar duplicitats i alhora també que sigui garantista.

Pel que fa a la tramitació administrativa no podem acceptar el terme de caos administratiu perquè, entre altres coses, rere tot això també hi ha molts de funcionaris, molts de professionals que ho gestionen dia a dia i també als quals vagi per endavant el nostre reconeixement i que estic convençuda que tots els grups aquí presents també ho pensam així.

Això crec, a més, que s'ha de valorar de manera rigorosa i sense deixar de banda el context actual que vivim derivat de la pandèmia on hi ha hagut, evidentment, aquest increment exponencial de la demanda. Crec que per contra no tenir present aquest context seria també injust.

Per tots aquests motius, nosaltres donarem suport a tots els punts de la proposta si així ens accepta l'esmena el grup proponent, i si no, doncs demanariem si ens poguessin acceptar la votació separada. I donarem suport amb l'ànim d'enfortir la mesura i que aquesta amb el temps, recordem que fa mesos de la seva posada en marxa, es pugui consolidar de manera definitiva per tal d'aconseguir l'objectiu màxim i que ens uneix a quasi la majoria de grups del Parlament que no és més que la de prevenir, combatre i erradicar la pobresa.

Gràcies, president.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Gamundí. Per part del Grup Parlamentari Unidas Podemos té la paraula la Sra. Mayor, per un temps màxim de cinc minuts.

LA SRA. MAYOR I ABAD:

Moltes gràcies, Sr. President. Seré breu perquè la setmana passada ja vam tenir pràcticament el mateix debat a aquesta cambra i dimarts que ve tindrem el mateix debat en seu parlamentària.

No estam d'acord tampoc i no compartim en aquest cas el discurs que fa el Partit Popular envers aquest tema, però si ens centrem diguem en els punts que demana, que és on ens centrarem, és on faré la meua intervenció.

Sobre el primer punt, la modificació, ja vam aprovar també la setmana passada una iniciativa que va presentar el Grup Mixt, a través de MÉS per Menorca, la modificació del Decret de l'Ingrés Mínim Vital, la seva posada en marxa, i encara està

en tràmit parlamentari, ja el ministeri..., el Govern de l'Estat en aquest cas ja ha realitzat modificacions precisament per ampliar perfils i requisits perquè es puguin adherir i sumar en aquest cas a l'Ingrés Mínim Vital. Aquest decret llei està en tramitació parlamentària, allà és on es fan també totes les esmenes i és allà on hi ha l'oportunitat que tots els grups parlamentaris puguin sol·licitar o proposar totes les modificacions pertinents que es creguin oportunes. No obstant, en aquest cas votarem que sí, més que res perquè ja ho fem en el Govern de l'Estat i es tramita tot a través del Congrés dels Diputats, a través de la tramitació parlamentària d'aquest llei.

En el segon punt, transferir a la nostra comunitat autònoma les competències de la gestió de la tramitació de l'Ingrés Mínim Vital, també ho vàrem expressar la setmana passada, a nosaltres que ho gestioni el Govern central o que ho gestioni la comunitat autònoma trobem que s'ha d'arribar a un acord i a un consens de totes les administracions perquè es tramiti de la forma més àgil, més ràpida i més eficaç perquè arribi a la ciutadania. Si en aquest cas ho acorden i és així, que sigui a través de la comunitat autònoma, evidentment que hi donarem suport, tot això ja està en mesa de negociacions i ha de ser als espais corresponents on en aquest cas es defineixi això. Donarem suport al Govern de les Illes Balears en aquest cas, ho ha manifestat també que els agradaria en aquest cas que es transfereixin aquestes competències i aquestes tramitacions, per tant, en aquest punt donarem suport també.

Al punt número 3 hem presentat l'esmena, tal com ha explicat la representant del Partit Socialista. És una esmena que entenem que és en positiu, no és en negatiu. La posada en marxa o constituir la comissió de seguiment prevista a l'article 30, torn recordem que la llei de l'Ingrés Mínim Vital està en tramitació parlamentària, per tant, encara no està tancada i tot i així es fan ja les comissions, es fan les meses de coordinació amb totes les comunitats autònomes, amb tots els agents socials. Simplement el que s'ha de fer és quan acabi la tramitació regular aquest efecte.

No tenim cap problema, li donarem en aquest suport, però sí que és veritat que hem presentat una esmena perquè en aquest cas el motiu, la finalitat per la qual vostès en aquest cas justifiquen aquesta esmena, doncs, no hi estam d'acord. No obstant, l'esmena que presentem entenem que és en positiu, no és en negatiu, entenem que també suma i que millora el text. Per tant, demanem que per favor sigui acceptada. En cas de no ser acceptada, demanem també que sigui votació separada.

Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Mayor. Torn ara de fixació de posicions. Per part del Grup Parlamentari Ciudadanos té la paraula el Sr. Gómez, per un temps màxim de cinc minuts.

EL SR. GÓMEZ I GORDIOLA:

Gràcies, president. Efectivament, s'ha fet ressò aquí que una iniciativa semblant, no dic calcada, però almanco amb la finalitat, l'objecte que es pretenia, de fet, va ser aprovada per 12 vots a favor i 1 abstenció a un punt i 1 en contra, per tant,

per un immens acord d'aquesta comissió, la va presentar i la va exposar MÉS per Menorca fa gaire... quinze dies, dia 8 d'abril.

Vaig manifestar, el nostre grup parlamentari, que tant de bo hagués estat..., i crec que hagués estat bo per a aquest reforç que suposa la petició que es gestioni des de la comunitat autònoma la tramitació administrativa de la sol·licitud i les resolucions. Entre altres coses per això vaig dir que tant de bo s'haguessin presentat les dues proposicions no de llei conjuntes, hagués estat un debat molt més productiu i tal vegada hagués estat també molt més positiu.

Bé, jo no entraré en les esmenes que un planteja respecte de l'altra, des del nostre grup parlamentari un tema -ho ha esmentat abans la diputada Gamundí-, és fonamental la responsabilitat de tots, dels proposants, dels esmenants i dels qui intervenim, que aquest debat no sigui un debat de joc amb els drets de les persones que esperen això. Per tant, sempre apel·larem que arribin vostès a un acord que no desvirtui la proposta perquè, ja dic, la proposta ens sembla, com ja hem reiterat en diferents ocasions, ens sembla necessària i urgent, no només la gestió sinó la manifestació d'una cosa que si tiram del *Diari de Sessions* i ens recordam del que han manifestat diferents grups parlamentaris en diferents ocasions en preguntes de control, entre elles la del nostre grup parlamentari, el concepte de caos o el concepte de disfunció és un tema molt subjectiu amb interpretació.

La mateixa consellera, però, va manifestar, la consellera de Santiago, va manifestar les disfuncions i que les havia traslladades al ministeri. Siguin disfuncions d'un caire caos o d'un caire de perjudici real a les persones sol·licitants manifestam diferents coses en tramitació, en denúncia de recursos insuficients i sobretot amb les expectatives creades que les va crear l'anunci del mateix Govern d'Espanya, no les va crear aquesta comunitat autònoma ni cap partit polític. Recordem el debat d'un grup polític del Govern en coalició pressionant un ministre perquè ho tragués el més aviat possible; *Diari de Sessions* del Congrés dels Diputats i de manifestacions als mitjans de comunicació. Per tant, es posa en marxa, però es posa en marxa el mes de maig enmig d'una pandèmia, la pandèmia no va venir després, la pandèmia va venir abans. Per tant, l'administració quan posa en marxa i no sots-estima ni el Consejo de Estado ni els treballadors professionals dels ministeris saben perfectament que quan es posa una mesura com a mínim el diagnòstic està fet. Per tant, les demandes no han vingut...

De fet, si Unidas Podemos quan demana la urgència d'imposició de posada en marxa d'aquest recurs, d'aquest Ingress Mínim Vital, que era inqüestionable la seva necessitat, valora la urgència per la situació greu que es donava de pobresa i de necessitat, i això ho diu el mes de febrer al ministre i el mes de maig es posa en marxa.

Ja acab, president. Per tant, sí que demanam que hi hagi aquest consens perquè surti endavant i tant de bo fos per unanimitat una qüestió que és un dret i una petició.

Ens preocupa una cosa, ho vàrem esmentar l'altre dia en el ple a la consellera -ja acab, deixau-me només un segonet-, i és que li vàrem demanar a la consellera que no ens assabentéssim

ni per un senador ni per una frase d'un *Diari de Sessions* d'una petició formal d'aquest Govern de les Illes Balears, a la qual donarem suport tota la cambra al Govern de les Illes Balears, però és que quan, després de dir que ja ho havia demanat, li vàrem demanar quina era la resposta després de la pregunta que li vàrem fer, i dia 7 d'abril encara ens diu que el ministre no li ha contestat, no que no li ha contestat per escrit, sinó que el Govern encara no sap formalment quina intenció crea. Jo dedueixo que els grups proposants faran i ho traslladaran al Govern d'Espanya, perquè evidentment sigui el més aviat possible. Ja li manifest Sra. Durán que nosaltres li donarem suport i que ens agradaria que amb la transacció, o de qualche manera arribessin a un acord de redacció. Però en tot cas, la filosofia ja l'hem esmentada i ens hi hem posicionat.

Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Gómez. Per part del Grup Parlamentari El Pi Proposta per les Illes té la paraula la Sra. Pons, per un temps màxim de cinc minuts.

LA SRA. PONS I SALOM:

Gràcies, Sr. President, senyores i senyors diputats. Vagi per endavant el nostre suport a aquesta proposició no de llei que avui se'ns presenta. Tracta el tema de l'Ingrés Mínim Vital que, efectivament, ja vàrem tractar, debatre i votar ara fa dues setmanes en aquesta mateixa comissió, a iniciativa de MÉS per Menorca. Els dos primers acords d'aquesta proposta són molt semblants a la que va presentar aquest partit, o aquest grup parlamentari fa 15 dies i per aquest motiu, reiterarem el mateix posicionament que vàrem fer en aquell moment.

És més que evident que l'Ingrés Mínim Vital no respon a les expectatives previstes, no resol els problemes de pobresa derivats de la pandèmia. El motiu és perquè el plantejament inicial de l'ingrés mínim, que ja ho ha dit perfectament la Sra. Durán, està pensat per a la pobresa crònica, la pobresa extrema, però no per a la pobresa sobrevinguda, que és aquella que ha provocat la pandèmia i que empitjora dia a dia.

Consideram, per tant, imprescindible el punt 1 d'aquesta proposició no de llei, que insta el Govern de l'Estat a revisar els requisits per accedir a l'Ingrés Mínim Vital. Per altra banda també és evident que la gestió d'aquesta ajuda per part del Govern de l'Estat, tampoc ha estat aquella que esperàvem, aquella esperança que es va dibuixar i que després ha esdevingut en molts de casos una decepció. Per què? Consideram que hi ha excessiva burocràcia, una administració pública estatal mancada dels mitjans personals suficients per resoldre l'allau de peticions, que al cap i a la fi han saturat el sistema i l'han fet ineficient.

Davant les complicacions per poder accedir a l'Ingrés Mínim Vital, la Conselleria d'Afers Socials ha rebut un allau de sol·licituds de Renda Social Garantida durant aquests darrers tres mesos que supera les 2.000 famílies, 1.229 sol·licituds acceptades i 993 rebutjades per considerar-se incomplertes. Hem de recordar que per demanar la RESOGA, primer t'han hagut de denegar l'Ingrés Mínim Vital. Una dilació en el temps

de les gestions per concedir aquestes ajudes, que pensam agreuja encara més la difícil situació de les persones demandats d'aquestes ajudes, que necessiten ajuda ràpidament, eficaçment, perquè moltes vegades parlem d'un plat damunt la taula per poder menjar.

Per tant, nosaltres votarem a favor, tant si acceptem l'esmena que han presentat avui PSIB-PSOE, Unides Podem i MÉS per Mallorca. Això no vol dir que no reconeguem la tasca dels funcionaris, però sí que pensam que no hem d'utilitzar eufemismes, hi ha un caos administratiu i hi és i no és culpa dels funcionaris, tal vegada és culpa dels dirigents que són els que han organitzat aquestes ajudes per a la gent que pateix.

Per tant, nosaltres direm que sí a aquesta iniciativa. Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Pons. Per part del Grup Parlamentari Mixt té la paraula la Sra. Tur, per un temps màxim de cinc minuts.

LA SRA. TUR I RIBAS:

Gràcies. Bona tarda de nou. Jo voldria fer un petit prec a la presidència i crec que ho traslladaré a totes les comissions i és que costa moltíssim fer el seguiment dels debats amb la manera com estan distribuïdes les taules probablement, perquè és impossible escoltar el que diuen els intervinents que són a primera línia, és que és materialment impossible. Per tant, jo em queix d'aquesta situació, perquè les mascaretes tampoc no ens ajuden i crec que per al bon transcórrer de qualsevol comissió, és important que es posi algun tipus de remei. Per tant, deix a l'aire aquest prec, que ja veurem si es materialitza en alguna cosa. Ho faig amb esperit constructiu.

I ara pas al debat que ens pertoca en aquest moment. Jo no m'entendré massa en aquesta qüestió, perquè com vostès han dit el meu grup i en aquest cas en concret MÉS per Menorca ja va portar una proposta sobre això, el Partit Popular n'ha portat d'altres i en seguiran arribant segurament. I per tant, jo crec que el debat està fet, el debat està fet majoritàriament. Ara sí vull dir una altra qüestió, jo sí pens que la gestió des de Balears serà millor, estic absolutament convençuda que la gestió des de Balears serà millor, serà millor perquè la proximitat de l'administració amb l'administrat normalment contribueix que les coses vagin millor per a l'administrat, que és per a qui fem les coses.

Després, bé, val a dir que donaré suport a tots els punts de la proposició del Partit Popular, que no ho he dit, però és el primer que hauria d'haver aclarit.

Hi ha una segona qüestió. A veure, el Govern de l'Estat té 22 ministeris, 22 ministeris!, que no és poca cosa, jo crec que un govern que té 22 ministeris i per tant la conseqüent distribució administrativa, funcional i interdepartamental, direccions generals, etc., crec que realment té la musculatura suficient com per poder fer front a l'organització administrativa i de recursos humans que requereix posar en marxa qualsevol tipus d'ajut. Un any després de la pandèmia poc valen les excuses, senyores diputades i senyors diputats.

A mi m'agradaria que no tenguéssim tots la pell tan fina, perquè és que de vegades quan parlem, per exemple, del punt 3, a mi em dol pensar que perquè al Partit Socialista, a Podem i a MÉS per Mallorca, en aquest cas no els agradi l'expressió que ha fet servir el Grup Popular, quan parla de "caos", ens dediquem a discutir sobre l'expressió "caos", que també és interpretable, i no discutir sobre si el que convé aquí és convocar i accelerar la convocatòria d'aquestes comissions.

Jo em qued amb la segona part, que és que s'ha de fer, s'ha de fer el més aviat possible perquè hi hagi un bon desenvolupament en la distribució d'aquests ajuts, que crec que és del que parlem aquí. Jo entenc també que no els agradi, jo entenc que no els agradi que vostès interpretin això com assumir que el seu govern ho fa malament a Madrid. Però tampoc no passa res de vegades per assumir que les coses no es fan prou bé, és que no passa res, és que si tots ho féssim de tant en tant, segurament ens aniria millor. La Sra. Durán ha posat la paraula "caos" i jo tal vegada n'hauria posat una altra, però una cosa és segura, una cosa és segura, i vostès diguin el que diguin no ho podran negar, l'evidència és: l'administració, els serveis, ajuts i prestacions que depenen de l'Administració General de l'Estat funcionen malament. No ens agrada la paraula "caos"? Bé idò no li direm "caos", però funcionen malament.

En un moment en què precisament més que mai, més que mai segurament en la història recent d'aquest país, es necessita un esforç extraordinari de personal, de capacitat de feina en administració digital i de capacitat de feina en atenció al públic, i això ho veiem retallat i minvat en uns ajuts que en aquest moment són vitals per a la subsistència de l'economia bàsica de moltes famílies. De poc ens serveix fer grans anuncis de grans ajuts i de grans paquets d'ajuts, si no tenim capacitat de fer-los arribar a la gent en temps i forma.

Només deix aquesta reflexió, sé que a vostès això no els agrada sentir-ho, perquè costa fer autocrítica, però els ho hem de dir perquè això passa amb el SEPE i passa amb molts altres serveis. Per tant, si el que realment vostès volen és donar suport a aquesta iniciativa, que en aquest cas ve del Partit Popular, jo crec que, a veure, cadascú fa el que vol, però votar en contra del tercer punt, si vostès no els accepten l'esmena, és que realment demostra que vostès donen més importància a la literalitat del punt, que al fons del que es demana. Perdonin, aquesta és la interpretació que jo faig, després haver-los escoltat i després de veure la seva esmena.

I en tot cas acab, nosaltres donarem suport al tercer punt també, independentment de si s'accepta l'esmena o no. Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Tur. Procedeix ara a la suspensió de la sessió per un temps màxim de deu minuts, si el grup proponent ho demana, no. Per tant, torn ara de contradiccions, el grup proponent per un temps màxim de cinc minuts. Sra. Durán.

LA SRA. DURÁN I CLADERA:

Moltes gràcies, Sr. President. Bé, primer de tot agrair a tots els grups que han dit que donaran suport a aquesta proposició no de llei, als tres punts. També agrair als altres partits que han

dit que donaran suport al primer punt i al segon. I com que..., la veritat és que quan vaig plantejar aquesta proposició no de llei, mai no m'hagués imaginat que hi hagués hagut problemes amb el tercer punt, perquè jo pensava que era només el compliment de l'article 30 del Reial Decret 20/2020, la veritat és que pensava que no hi hauria cap problema. Es veu que la redacció, sembla que aquesta paraula "caos" no ha agradat, doncs impossibilita això.

Jo crec que l'esmena que s'ha presentat no la puc acceptar i ho explic, d'acord? Crec que desvirtua el que nosaltres realment volíem posar. Una és que està prevista la creació d'aquesta comissió, que nosaltres creiem que és necessària, que és vera que serveix per coordinar, però també ha de servir per realitzar una adaptació ordenada dels diferents sistemes de rendes mínimes. Nosaltres creiem que això no es pot eliminar, vostès ens eliminen això, amb la seva esmena vostès eliminen "a la fi de realitzar una adaptació ordenada dels diferents sistemes de rendes mínimes".

I això és importantíssim i li diré per què, en aquesta comunitat el mes de juny s'aprova un decret que és el 10/2020, un decret al qual vàrem donar suport per l'interès general, però des del primer moment vàrem dir que hauria d'haver estat una llei el que s'hauria d'haver tramitat i que tots els partits polítics haurien d'haver pogut presentar les esmenes; vàrem dir que estàvem en contra de l'eliminació de la Renda Mínima d'Inserció dia 30 de desembre; vàrem dir que no era correcte posar un termini fins dia 30 d'agost. Què va passar? Què després es va modificar el termini de 30 d'agost a dia 30 de setembre de les persones que no haguessin rebut la contestació, se'n recordaran, primera, dia 30 d'agost, si no s'havia rebut la contestació de l'Ingrés Mínim Vital dia 30 d'agost ja les persones que rebien la Renda Social Garantida quedaven fora.

A la correguda es va haver de presentar una modificació per posar que el termini es prorrogava un mes més fins dia 30 de setembre, però després, què va passar? Que com que la tramitació és tan enrevessada i encara a dia d'avui hi ha un 42% de 28.000 sol·licituds que no s'han resolt, es va haver de tornar presentar una segona modificació. Aquest decret s'ha modificat tres vegades, el Decret 10/2020, i així i tot s'haurà de tornar modificar una quarta o una cinquena vegada. I els dic el perquè, perquè es troben ara els consells insulars que s'havia d'eliminar la Renda Mínima d'Inserció al desembre, després es va prorrogar una altra vegada tres mesos més i es va eliminar definitivament dia 31 de març; i dia 31 de març els consells insulars tenen un problema, perquè els queda un perfil de persones, de famílies que es troben fora de l'Ingrés Mínim Vital i fora de la RESOGA.

En aquest moment tenim el Consell Insular de Menorca preparant una modificació, una prestació nova; el Consell Insular de Mallorca, l'IMAS amb els seus tècnics i els seus juristes que presenten una prestació econòmica d'urgència per ajudar aquestes famílies; tenim el Consell Insular d'Eivissa que han hagut de crear una prestació econòmica urgent d'un pagament únic, perquè no saben com han de deixar aquestes famílies.

Per tant, creiem que realitzar una adaptació ordenada dels diferents sistemes de renda mínima autonòmics és important.

La paraula "caos" no agrada, bé, idò podem posar "confusió administrativa", "complicació administrativa", "desordre administratiu" o el que vulguin administratiu perquè hi és, i els diré perquè: a mi em molesta i molt que vostès ens diguin que nosaltres hem ficat això per anar en contra dels funcionaris.

Fa dues setmanes vaig parlar amb dos funcionaris de la Seguretat Social i estan que no podem més, ja no poden fer més hores extra. Sap quina és la seva queixa? Doncs jo li diré: que les persones que es varen jubilar el mes de gener, les persones que s'han jubilat el mes de gener encara ara no cobren la jubilació; que les mares que han tengut fills es torben tres i quatre mesos a cobrar la baixa. Sap què més? Les persones que demanen una modificació de discapacitat es torben quatre i cinc mesos a cobrar. Per què? Perquè tenen un col·lapse, tenen un col·lapse!

I han patit aquest col·lapse no només aquest 42% al qual no s'ha contestat o aquest 53% de l'Ingrés Mínim Vital que directament s'ha denegat, no, han sofert aquesta problemàtica, aquesta confusió, aquest caos, el que vostès vulguin, els jubilats, els discapacitats i les mares de família que fa quatre mesos que no cobren.

Per tant, és veritat que hi ha un caos administratiu, miri, hi posin la paraula que vulguin, però jo no faig comptes llevar-ho perquè existeix, i li puc assegurar que aquesta paraula me la varen dir a mi els funcionaris, jo em vaig quedar amb aquesta paraula i la vaig posar, i no pensava, de veritat, que creàs aquest problema en aquesta comissió. Per tant, si és aquesta paraula es lleva, ja li ho dic: confusió, complicació, desordre, triïn-la, que no sigui que nosaltres no vulguem. Ara, acceptar aquesta esmena que desvirtua el que nosaltres creiem que és el bessó, que ningú no s'ha de quedar fora, perquè si no, sap què seria? Seria una retallada, si les persones que cobren ara Renda Mínima d'Inserció queden fora de l'Ingrés Mínim Vital...

EL SR. PRESIDENT:

Sra. Durán...

LA SRA. DURÁN I CLADERA:

... o queden fora de la Renda Social Garantida serà una retallada per a aquestes persones.

Per tant,...

EL SR. PRESIDENT:

Sra. Durán, ha esgotat el seu temps.

LA SRA. DURÁN I CLADERA:

... ho hem de fer.

Moltes gràcies, esper que hagi quedat clar, gràcies, president.

LA SRA. GAMUNDÍ I MOLINA:

Puc demanar un recés per...?

(Remor de veus)

LA SRA. DURÁN I CLADERA:

Sr. President, podem fer un recés?

EL SR. PRESIDENT:

Ja no ens vendrà d'això, no és veritat? El podem fer, el podem fer...

(Pausa)

EL SR. PRESIDENT:

Sra. Durán, si ens pot dir com queda la cosa.

LA SRA. DURÁN I CLADERA:

Miri, al final hem arribat a un acord, quedarà igual “a fi de realitzar una adaptació ordenada dels diferents sistemes de rendes mínimes autonòmiques”, hem afegit, que era part de l'esmena, “per coordinar de manera més efectiva i posar fi a l'embut administratiu que ha ocasionat la falta...”, és a dir, es lleva “caos” per “embut”.

(Algunes rialles i remor de veus)

Hem arribat a un acord, em va bé. M'han proposat embut i em va bé.

Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Molt bé, és a dir, en resum... es canvia la paraula “embut” per “caos”?, no, a l'inrevés era..., així.

LA SRA. DURÁN I CLADERA:

Es canvia la paraula “caos” per “embut”.

EL SR. PRESIDENT:

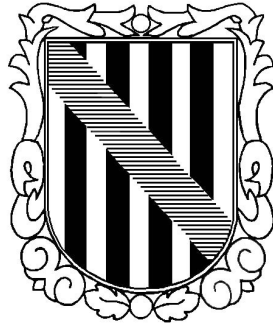
Molt bé. Així entenc que es pot aprovar per unanimitat de tots els grups polítics. Voleu votar?

(Remor de veus)

Vots a favor?

Queda aprovat per unanimitat de tots els grups presents, és clar, dels presents, eh?...

Molt bé, moltes gràcies a tots i a totes.

DIARI DE SESSIONS
DEL
PARLAMENT
DE LES
ILLES BALEARS